

Ohjeita vammaispalvelujen omaishoidon tuen asiakkaille koronaviruksesta, päivitetty 24.6.2020

Korona-viruksen aiheuttamasta poikkeustilanteesta johtuen Espoon vammaispalvelut on laatinut täydentäviä ohjeita omaishoidon asiakkaille. Ohjetta päivitetään tilanteen muuttuessa.

Koronaepidemian aikana useiden omaishoitajien hoitovastuu läheisensä hoidosta lisääntyy tavallista enemmän karanteenijärjestelyjen sekä päivätoiminnan palvelujen ja lyhytaikaishoitopaikkojen sulkemisten vuoksi. Palveluiden käytön sulkemisiin on jouduttu koronaviruksen tartunnan leviämisen ehkäisemiseksi. Uusien omaishoidon tukihakemusten käsittely voi viivästyä näissä poikkeusoloissa.

Miten koronaepidemia vaikuttaa palkkioon?

Omaishoidon tuki maksetaan normaalisti koronavirusepidemiasta huolimatta. Maksupäivissä ei ole muutoksia.

Koronaepidemia ei lähtökohtaisesti vaikuta omaishoitajalle maksettavan palkkion määrään. Epidemian vallitessa jotkut omaishoitajat ottavat läheisensä hoidosta perustilannetta enemmän hoitovastuuta esimerkiksi karanteenijärjestelyjen, työ- ja päivätoiminnan palvelujen sulkemisen tai tartunnalta suojelemisen vuoksi, mutta omaishoidon palkkiota ei koroteta suhteellisen lyhytkestoisen hoitovastuun lisääntymisen vuoksi. Halutessasi voit tehdä palkkioluokan korotushakemuksen. Jokaisen asiakkaamme tilanne arvioidaan yksilöllisesti.

Laatimasi omaishoitajan sopimuksen ja Espoon kaupungin omaishoidon toimintaohjeen mukaan, jos omaishoito keskeytyy tilapäisesti hoidettavan terveydentilasta johtuvasta syystä (esim. hoidettava joutuu sairaalaan), hoitopalkkion maksaminen keskeytyy kuukauden kuluttua. Mikäli hoito keskeytyy omaishoitajasta johtuvasta syystä (esim. hoitaja sairastuu) tai hoidettavasta johtuvasta muusta kuin terveydellisestä syystä yhteensä yli viideksi (5) vuorokaudeksi kalenterikuukauden aikana, hoitopalkkiota ei makseta hoidon keskeytymispäiviltä.

Omaishoitaja on velvollinen ilmoittamaan omaishoidon tuen päätöksentekijälle omaishoidon keskeytymisestä. Jos muutoksen ilmoittaminen on laiminlyöty ja tämän seurauksena omaishoidon tuen palkkiota on maksettu perusteetta, peritään perusteetta maksettu palkkio takaisin omaishoitajalta.

Voinko pitää omaishoitajan vapaitani?

Omaishoitajat voivat käyttää kertyneitä omaishoitajan vapaita myös nykytilanteessa, mikäli sijaisomaishoitaja tai hoitoa toteuttava palveluntuottaja pystyy vapaiden toteuttamisen järjestämään. Tällä hetkellä moni lyhytaikaisen hoidon yksikkö on supistanut toimintaansa, mutta kotiin tuotavia palveluja on

toistaiseksi melko hyvin tarjolla. Halutessasi voit hakea muutosta omaishoidon vapaiden toteuttamistapaan koronaepidemian ajaksi.

Espoon toimintaohjeen mukaan omaishoitajan on mahdollista säästää korkeintaan kuuden kuukauden ajalta lakisääteisiä vapaapäiviä ja pitää vapaata pidemmän jakson kerrallaan. Lakisääteiset vapaat tulee pitää kuuden kuukauden sisällä siitä, kun ne on ansaittu.

Jos perheesi on karanteenissa tai joku perheenjäsenistä on sairastunut koronaan, ei omaishoidettavalle välttämättä voida järjestää sijaisomaishoitoa tartuntariskin vuoksi. Yksilöllisen harkinnan mukaan sijaisomaishoitaja tai palvelusetelituottaja voi tulla kotiin käyttäen suojavarusteita tai omaishoidettava voidaan siirtää hoitoon kodin ulkopuolelle.

Miten toimin, jos sairastun tai hoidettava sairastuu?

Mikäli omaishoitaja ja hoidettava altistuvat molemmat koronavirukselle, heidän on mahdollista jatkaa kotona asumistaan, mikäli molempien vointi sen mahdollistaa. Jos omaishoitaja sairastuu, mutta ei tarvitse sairaalahoitoa ja hoidettava altistuu, niin silloin hoidettavalle järjestetään kodin ulkopuolinen hoitopaikka. Mikäli omaishoitaja sairastuu tai kokee, ettei hän enää kykene suoriutumaan tehtävästään, pyydämme ottamaan yhteyttä vammaispalvelujen neuvontapuhelimeen.

Mistä saan apua, jos tarvitsen neuvoja ja tukea?

Ole yhteydessä vammaispalvelujen neuvontanumeroon. Neuvontapuhelimemme p. 09 816 45285 palvelee kesäaikana klo 9-11. Voit olla yhteydessä myös sähköpostitse vammaispalvelut@espoo.fi.

Muina aikoina voit ottaa yhteyttä Länsi-Uudenmaan sosiaali- ja kriisipäivystykseen p. 09 816 42439, jos tarvitset kiireellistä apua ja sinulla on huoli lapsesta tai perheen tilanteesta tai aikuisen tai vanhuksen pärjäämisestä tai selviytymisestä kotona.

Pääkaupunkiseudun omaishoitajat ja läheiset ry, omaishoitajien puhelinneuvonta p. 040 533 2710, ma-to klo 9–11 ja klo 12–15.

Tarkistathan palvelupäätöksestäsi, mihin asti omaishoidon tukeksi on myönnetty. [Voit hakea omaishoidon tukea myös verkossa sähköisen asioinnin kautta.](#)

Lisätietoa koronaviruksesta asukkaille ja asiakkaille löydät espoo.fi-sivuilla

- suomeksi www.espoo.fi/koronavirus
- ruotsiksi www.esbo.fi/coronaviruset
- englanniksi www.espoo.fi/coronavirus